

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA A 19-A DUPĂ RUSALII

(Predica de pe munte –
Iubirea vrăjmașilor)

(†) ACOPERĂMÂNTUL
MAICII DOMNULUI;

SF. AP. ANANIA;

SF. CUV. ROMAN MELODUL;

†) SF. CUV. IOSIF ȘI

CHIRIAC DE LA BISERICANI

DUMINICA IUBIRII VRĂJMAȘILOR

Evanghelia de astăzi cuprinde unul din cele mai grele cuvinte ale Mântuitorului Hristos: „iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și dați cu împrumut, fără să nădăjduiți nimic în schimb, și răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi; fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv” (Luca 6, 35-36). Prin acest îndemn, Hristos stabilește și idealul – iubirea vrăjmașilor – dar și răsplata – îndumnezeirea.

Prin această pagină scripturistică ni se deschide perspectiva înțelegerii duhovnicești a lucrurilor. Mântuitorul Iisus Hristos nu s-a întrupat, nu a pățimit pe Cruce și nu a înviat din morți pentru ca noi să devenim un pic mai buni sau mai morali, ci ca să ne împărtășim în mod real de harul dumnezeiesc, să devenim fii ai Tatălui ceresc. Evanghelia de astăzi ne arată clar care este deosebirea dintre omul obișnuit și omul

duhovnicesc. Pasul acesta îndrăzneț, aproape imposibil omenește, către iubirea vrăjmașilor, ne este cerut direct de Dumnezeu. Sfântul Efrem Sirul, comentând Diatessaron-ul lui Tațian, arată că „«Ochi pentru ochi» este perfecțiunea dreptății. «Celui ce te lovește peste obraz, întoarce-i și pe celălalt» este desăvârșirea harului. Acest principiu de ochi pentru ochi (Ieșire 21, 24; Levitic 24, 20) s-a schimbat. Dacă năzuiești spre

perfecțiune, dacă cineva te lovește, întoarce și celălalt obraz.”

Cred că putem alătura câțiva termeni: mila, iertarea, îmbrățișarea și iubirea, care definesc treptele pe care le urcăm către dragoste. Ele au ceva în comun: pleacă de la noi indiferent de răspunsul celuilalt și, înțelese la modul deplin, sunt definitive și absolute. Această cale împăratească a dragostei este o cale pe care suntem chemați să pășim abandonând orice altă încredințare

omenească: să nu așteptăm răspuns sau răsplată din partea celui alt, să nu căutăm un reazem în auto-mulțumire sau în auto-suficiență, ci să avem credința că harul lui Dumnezeu ne călăuzește și ne ajută. La finalul acestui drum, nu vom găsi doar pacea și dragostea, ci Îl vom găsi pe Hristos Însuși.

Este atât de importantă această poruncă, încât Sfântul Siluan Athonitul „vede în iubirea de vrăjmași criteriul adevăratei credințe, al adevăratei comuniuni cu Dumnezeu, semnul autenticității lucrării a harului”. Sfântul Sofronie

Saharov, comentând învățătura părintelui său duhovnicesc, Sfântul Siluan, arată că „Cele două porunci ale lui Hristos – iubirea de Dumnezeu și iubirea de aproapele – sunt inseparabile. Dacă credem că viețuim în Dumnezeu și că-L iubim pe Dumnezeu, urându-l în același timp pe fratele nostru, ne înșelăm și ne găsim în rătăcire. Astfel, cea de-a doua poruncă ne îngăduie să verificăm măsura în care trăim cu adevărat în Dumnezeu.” (Viața și învățătura starețului Siluan Athonitul scrise de ucenicul său, arhimandritul Sofronie, trad. de pr. prof.

dr. Ioan Ică, ediția a doua, Sibiu, Editura Deisis, pp. 127-129)

Însemnătatea fragmentului evanghelic de astăzi nu poate fi trecută cu vederea. Nu ne putem întoarce la ale noastre, „uitând” că am auzit această chemare. Idealul acesta este greu de atins, dar pus în perspectiva corectă, a îndumnezeirii, înțelegem că prin urmărirea idealului găsim harul divin și calea către Dumnezeu. „Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel cereș desăvârșit este.” (Matei 5, 48) ❖

Pr. Vlad Mîndru

SFINȚII CUVIOȘI IOSIF ȘI CHIRIAC DE LA MĂNĂSTIREA BISERICANI

Sfântul Cuvios Iosif de la Bisericani

Este primul sihastru cunoscut în Muntele Bisericanilor și întemeietorul mănăstirii cu același nume. S-a născut într-un sat din ținutul Neamț și, de mic, având înclinare spre viața călugărească, a intrat în obștea Mănăstirii Bistrița. Aici a primit tundera în monahism și a deprins de la părinții bătrâni viața duhovnicească, postul și neîncetata rugăciune.

Văzând că nu are destulă liniște la Mănăstirea Bistrița, a luat binecuvântare de la egumenul mănăstirii și a plecat să se închine la mormântul Domnului din Ierusalim. S-a retras apoi în pustia de pe Valea Iordanului, unde a ajuns, în câțiva ani, sihastru vestit. Aici s-a nevoit într-o peșteră, mai întâi singur, apoi cu câțiva ucenici, răbdând multe ispite de la diavol. Ducând o viață de o înaltă trăire duhovnicească, și-a adunat în preajma lui 17 pustnici, întemeind prima comunitate duhovnicească

Canonizarea Sfinților Cuvioși Iosif și Chiriac de la Bisericani a fost hotărâtă în cadrul sesiunii de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din data de 5-7 martie 2008, iar proclamarea solemnă a canonizării a avut loc pe data de 5 iunie la Mănăstirea Neamț, alături de alți șapte cuvioși nemțeni. Prăznuirea lor se face în data de 1 octombrie.

românească cunoscută în Țara Sfântă. Dar năvălind arabii asupra Sfințelor Locuri, după multă tulburare, Cuviosul Iosif și-a luat ucenicii și a venit în Moldova, la Mănăstirea Bistrița.

Astfel, sihăstria lui Iosif s-a mutat din Valea Iordanului în Moldova, pe Muntele Bisericanilor. După ce numărul ucenicilor a crescut, a înălțat o mică biserică, al cărei hram era Bunavestire, construind și chilii împrejur. Pentru viața monahală de aici, a statornicit rânduiala achimită (neadormită), după modelul Mănăstirii Studiților de la Constantinopol, ce presupunea rugăciune neîncetată în biserică și la chilii, post, metanii, cântarea psalmilor, ascultarea și dragoste. Năvălind turcii, care le-au incendiat biserica, s-au hotărât să plece la Sfântul Munte Athos. Pe drum însă li s-a arătat într-un stejar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care le-a spus că și aici este Grădina sa, deci să rămână la Bisericani. Mai târziu, Schitul Cuviosului Iosif s-a numit „Schitul Bisericani”, adică „al evlavioșilor”, pentru că monahii se rugau aici cu lacrimi și mulți se vindecau de boli cu rugăciunea și binecuvântarea Cuviosului Iosif.

Sfântul Cuvios Chiriac de la Bisericani

S-a nevoit la începutul sec. al XVII-lea la Mănăstirea Bisericani, care număra pe atunci peste 100 de călugări. S-a retras în pustie, într-o peșteră din muntele lui Simon, unde s-a nevoit singur, în aspră osteneală, timp de 60 de ani. Vara și iarna petrecea pe munte cu trupul gol, în rugăciune curată, biruind, cu puterea lui Hristos, neputințele firii și ispitele diavolului. Pe acest cuvios l-a cunoscut și Sfântul

Ierarh Dosoftei, Mitropolitul Moldovei, care, mai târziu, după mutarea cuviosului la Domnul, i-a sărutat sfintele moaște. Este cunoscut ca unul dintre marii sihaștri din Carpați, având o viață pilduitoare: trăirea în desăvârșită lepădare de sine, smerenie și în neîncetată rugăciune. Și-a dat sufletul lui Hristos, numărându-se printre sfinții români cinstiți de popor. Moaștele lui au fost așezate în peștera în care a trăit, peșteră ce se poate vedea și astăzi și în care s-a amenajat, mai apoi, un paraclis în cinstea lui. Mai târziu, din cauza deselor tulburări din țară, sfintele moaște au fost împărțite. ❖

Murim... ca mâine

E-așa de trist să cugeți că-ntr-o zi, poate chiar mâine, pomii de pe-alee acolo unde-i vezi or să mai stee voioși, în vreme ce vom putrezi.

Atâta soare, Doamne, atâta soare o să mai fie-n lume după noi; cortegii de-anotimpuri și de ploii, cu păr din care șiruie răcoare...

Și iarba asta o să mai răsară, iar luna tot așa o să se plece, mirată, peste apa care trece – noi singuri n-o să fim a doua oară.

Și-mi pare-așa ciudat că se mai poate găsi atâta vreme pentru ură, când viața e de-abia o picătură între minutu-acesta care bate

și celălalt - și-mi pare nențeles și trist că nu privim la cer mai des, că nu culegem flori și nu zâmbim, noi, care-așa de repede murim.

Magda Isanos

ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNULUI

Sărbătoarea Acoperământului
Maicii Domnului

(în slavo-rusă Pocrovul) amintește
despre o minune întâmplată în biserica
Maicii Domnului din cartierul Vlaherne
din Constantinopol, în timpul împăratului
Leon Înțeleptul (886-911),
când Sfânta Fecioară s-a arătat
în toată slava ei cerească Sfântului
Andrei cel Nebun pentru Hristos
ca ocrotitoare și mijlocitoare a creștinilor.

„Într-o noapte, pe când doxologia se încheia la Vlaherne, Sfântul Andrei a fost răpit în extaz în mijlocul mulțimii: «A văzut limpede, cu ochii săi, o Doamnă foarte înaltă, înaintând prin ușile împărătești, înconjurată de un cortegiu armonios. La dreapta și la stânga, preacinstitul Ioan Botezătorul Înaintemergătorul și Ioan Evanghelistul o sprijineau cu mâinile lor; un alai de sfinți, înveșmântați în alb, o însoțeau ... Când cortegiul a ajuns la amvon, Andrei s-a îndreptat către ucenicul său Epifanie, întrebându-l: «O vezi pe Stăpâna și Doamna universului?». Acesta i-a răspuns: «O văd, părintele meu duhovnicesc». Și în fața ochilor lor, stând îndelung în genunchi, Doamna s-a rugat, lăsând lacrimile să-i curgă pe dumnezeiescul și preacuratul său chip. Terminând rugăciunea, s-a apropiat de Altar, reîncepând să se roage pentru poporul care o înconjură. Atunci, desfăcând strălucitorul său Acoperământ și desfășurându-l cu o impunătoare măreție, l-a ținut întins cu mâinile sale neprihănite și a acoperit cu el întreg poporul care se afla dedesubt. Și un răstimp destul de îndelungat, acești minunați vizionari l-au contemplat, desfășurat deasupra mulțimii și răspândind în jur o slavă dumnezeiască» (Acta Sanctorum)

Prima atestare documentară a sărbătorii închinată Sfântului Acoperământ datează din secolul al V-lea, când împărăteasa Pulheria, soția lui Marcian (450-457), cere patriarhului Iuvenalie al Ierusalimului, în timpul celui de-al IV-lea Sinod Ecumenic de la Calcedon (451), să îi trimită moaștele Maicii Domnului pentru a le așeza în Biserica Panaghia din Vlaherne, ctitoria sa. Patriarhul Iuvenalie îi răspunde că în mormântul Maicii Domnului au fost găsite doar brâul și acoperământul său, deoarece Maica Domnului a fost ridicată cu trupul la cer. Împărăteasa a adus în capitală brâul și acoperământul, primul fiind așezat la Chalcoprateia (poarta de bronz), iar al doilea la Biserica Panaghia (a Preasfintei)

din cartierul Vlaherne. Prin mijlocirea Maicii Domnului, ele au devenit protectoarele capitalei, în special în timpul invaziilor avarilor (626), perșilor (677), arabilor (717), rușilor (860), dar și în alte împrejurări.

Acoperământul Maicii Domnului apare în icoane, începând cu secolul al V-lea, ca fiind împodobit cu trei stele, simbol al Pururea Fecioriei Maicii Domnului: înainte, în timpul și după Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

La greci, sărbătoarea Acoperământului Maicii Domnului a fost dintru începuturi prăznuită în mod deosebit, mai ales de către monahii din Sfântul Munte Athos, muntele acesta sfânt fiind socotit prin excelență „grădina Maicii Domnului”. Prin secolul al XII-lea, sărbătoarea

aceasta a fost introdusă și la ruși, iar prin influența acestora a trecut și la români, prăznuindu-se la început mai mult în mănăstiri, în zilele noastre cinstirea ei extinzându-se tot mai mult și în evlavia preoților și a credincioșilor de la parohii, care încep să o prăznuiască prin slujbe și rânduieli închinare ei. Exprimându-ne în cuvinte desprinse din textul slujbelor Bisericii, să-i strigăm în glas de rugăciune Maicii lui Dumnezeu: „Toată nădejdea noastră spre tine o punem, Maica lui Dumnezeu; Păzește-ne pe noi, sub sfânt Acoperământul tău!”

Acatistele, paraclisele și rugăciunile adresate Maicii Domnului ocupă un loc central în viața Bisericii și a credincioșilor; dintre acestea face parte și Acatistul Acoperământului Maicii Domnului. ❖

Din ce primejdii ne scoate Maica Domnului

A m aici, la mine, o carte pe care o socot drept tovarășul meu de drum. Se numește „Agapia” sau „Mântuirea păcătoșilor”. În ea se află descrise multe întâmplări minunate.

O scoase din buzunar și începu să citească o prea frumoasă istorioară, despre un oarecare om evlavios, Agatonie. Acesta fusese învățat încă din copilărie de pioșii săi părinți să rostească în fiecare zi, în fața icoanei Maicii Domnului, rugăciunea: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...” și celelalte. O spunea zilnic. Mai târziu, ajungând bărbat împlinit, începu să ducă o viață de sine stătătoare și, năpădindu-l grijile și interesele vieții, rostea din ce în ce mai rar rugăciunea învățată de la părinți, iar în cele din urmă o părăsi de tot. Într-o seară a primit în casa lui un pelerin, care i-a spus că e pustnic în Tebaida și că a avut o vedenie în care i se porunca să meargă la Agatonie ca să-l mustre pentru că a părăsit rugăciunea Maicii Domnului. Agatonie îi spuse atunci că pricina pentru care a lăsat rugăciunea este că, deși mulți ani a rostit această

rugăciune, n-a aflat niciun folos. Atunci pustnicul îi zise: „Amintește-ți, orbule și nerecunoscătorule, de câte ori ți-a ajutat această rugăciune scăpându-te de nevoie! Amintește-ți cum, pe când erai încă băiețandru, ai scăpat de la înec într-un chip minunat! Adu-ți aminte cum o boală molipsitoare i-a dus la groapă pe mulți dintre vecinii tăi, iar tu ai rămas nevătămat! Îți amintești cum, călătorind odată cu un prieten, ați căzut amândoi din căruță? El și-a frânt piciorul, iar tu nu ai suferit nimic. Nu știi oare că un tânăr, pe care-l cunoști și care era sănătos, zace acum slăbit de boală, iar tu ești sănătos și nu simți nicio durere?”

Amintindu-i de multe alte fapte minunate, în cele din urmă i-a spus lui Agatonie: „Toate aceste nenorociri au fost alungate de la tine prin Acoperământul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pentru scurta ta rugăciune zilnică. Continuă, dar, să te rogi mai departe și nu lăsa această rugăciune ce se face spre slava Împărătesei Cerului, atâta timp cât încă nu ești părăsit de Ea”. (Pelerinul rus) ❖

SFINȚII CUVIOȘI DANIL ȘI MISAIL DE LA MĂNĂSTIREA TURNU

Sfinții Cuvioși Daniil și Misail sunt doi dintre monahii care s-au nevoit în zona Muntelui Cozia, din Arhiepiscopia Râmnicului. Pentru modul lor de viețuire și darurile duhovnicești primite, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române i-a canonizat în anul 2016, având ca zi de cinstire data de 5 octombrie. Tot atunci au fost canonizați Sfinții Cuvioși Neofit și Meletie de la Mănăstirea Stânișoara. Viețuirea în singurătate nu a însemnat pentru ei respingerea lumii, ci ridicarea deasupra ei și căutarea desăvârșirii. S-au retras pentru a se putea ruga mai adânc pentru lume, iar omenirea are nevoie de rugăciunea lor și de asemenea modele de trăire.

Încă din tinerețe Sfinții Cuvioși Daniil și Misail de la Mănăstirea Turnu s-au arătat iubitori de nevoie pentru Dumnezeu și de viață sfântă. De aceea, ascultând de porunca cea sfântă a Domnului: „Cel ce voiește să vină după Mine să se lepede de sine să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie”, au lăsat casă, părinți, frați, rude și prieteni și au intrat în Mănăstirea Cozia ca frați, viețuind în ascultare și smerenie, urmând pe Fiul lui Dumnezeu.

Nu mult după ce au intrat în mănăstire, au primit tunderea în călugărie de la egumenul lor. Cuviosul Daniil, cunosător al Sfințelor Scripturi și al învățăturilor Sfinților Părinți, dovedind iscusință în viața călugărească, a fost învrednicit de harul preoției. Astfel, devine duhovnic și povăzuitor pe calea mântuirii pentru părinții mănăstirii. Printre cei care se mărturiseau la cuviosul Daniil a fost și vrednicul de pomenire fericitul Misail, care i-a devenit și ucenic duhovnicesc.

Doritori de viață pustnicească, în a doua parte a secolului al XVI-lea șase călugări au plecat din Mănăstirea Cozia: patru s-au nevoit în peșterile de pe muntele Stânișoara, iar doi în apropiere de Turnu.

Călugării Daniil și Misail s-au oprit sub muntele Cozia, în locul numit „de după Turnu”, situat în apropierea Mănăstirii Cozia, în stânga Oltului. Aici și-au săpat alături două chilii în stâncă și au trăit o viață după rânduiala Sfinților Părinți, în rugăciuni și nevoie. Daniil era duhovnicul sihaștrilor retrași împreună cu dânsul, deseori coborând din peșterile de pe muntele Stânișoara și ceilalți patru pentru a se mărturisi și a se împărtăși.

Daniil a viețuit în chilia sa săpată în stâncă peste 20 de ani, timp în care a reușit să adune aici un grup numeros de monahi, punându-se astfel temelia Schitului Turnu. A trecut la cele veșnice în chilia sa de piatră, fiind înconjurat de mai mulți ucenici.

Misail a reușit să ridice o bisericuță din lemn cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” situată în fața chiliilor din piatră, el devenind primul conducător al obștii și părinte duhovnicesc al viețuitorilor de aici.

Frumusețea locului și liniștea deosebită

în care se afla adunată obștea au făcut ca Mitropolitul Varlaam al Țării Românești (1672-1679) să ridice aici o biserică din piatră în anul 1676, cu nevoia și cu toată cheltuiala sa, în zilele lui Ioan Duca Voievod. Pentru că Daniil și Misail au avut o viață aleasă și demnă de urmat, ucenicii acestora au așezat „moaștele” celor doi cuvioși sub Sfântul Altar al bisericii. Locul în care se află acestea a fost însemnat pe o piatră așezată în temelia Sfântului Altar, ce amintește de „Daniil duhovnicul” și „Misail nacealnicul”.

Astfel, Cuvioșii Daniil și Misail, avva și ucenicul, s-au arătat vase alese ale Duhului Sfânt, înscriindu-se în rândul Sfinților

Cuvioși sihaștri români, ca purtători de daruri duhovnicești și luminători prin viețuirea sfântă. ❖

Decalogul vârstnicului

Arhiepiscopul Calinic al Sucevei și Rădăuților propune un Decalog al vârstnicului în contextul anului omagial al pastorației persoanelor vârstnice.

1. Mulțumește-I lui Dumnezeu – Cel vechi de zile – pentru vârsta patriarhală cu care te-a binecuvântat.
2. Primește-L în sufletul tău pe Hristos Domnul, precum odinioară pe brațe L-a purtat Dreptul Simeon, ca astfel să te bucuri încă de aici de Împărăția cerurilor.
3. Roagă-te Domnului să nu te părăsească în vremea bătrâneților, când te vor lăsa puterile și cei din jurul tău se vor depărta de tine.
4. Dă mărturie semenilor despre cât de mult bine ți-a făcut Dumnezeu în anii vieții tale și învață-i cele bune și de folos din trăirile tale.
5. Caută spre viețuirea pilduitoare a celor dreți și însoțește-te cu cei înțelepți

și credincioși care merg întru căile Domnului.

6. Zăbovește în creșterea ta duhovnicească și în dobândirea sfintei cuviințe, cheia care deschide ușa Împărăției cerurilor.

7. Nu-ți lega sufletul de cele materiale, ci dacă în viața ta ai înmulțit talanții încredințați ție de Dumnezeu, rânduiește-i săracilor, orfanilor și văduvelor, dobândind comoară veșnică.

8. Nu te lăsa ademenit de prietenii celor interesați de puțină ta agoniseală, ca să nu-ți pierzi liniștea trecerii tale Dincolo.

9. Fii recunoscător lui Dumnezeu, Cel în Treime preaslăvit, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, Maicii Domnului și tuturor sfinților pentru darul vieții și nu înceta să te rogi lor până la ieșirea ta din această lume.

10. Cere-I mereu în rugăciune lui Dumnezeu ca slobozirea în pământul din care ai fost luat să-ți fie fără durere, o perpetuă bucurie pascală. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 1-8 OCTOMBRIE 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 1.10	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 19-a după Rusalii – (†) Acoperământul Maicii Domnului (Predica de pe munte – Iubirea vrăjmașilor) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 4.10	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 6.10	07 ³⁰ -10 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 7.10	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 8.10	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 20-a după Rusalii (Învieria fiului văduvei din Nain) Utrenia, Sfânta Liturghie